

SLOVENSKI NAROD.

Inhaša vsak dan zvezčer, izimli nedelje in prazniki, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vse leta 25 K., na pol leta 18 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., na pol leta 12 K., na četrt leta 6 K., na en mesec 2 K. Kjer hodi sam ponj, plača na vse leta 22 K., na pol leta 11 K., na četrt leta 5 K. 50 h., na en mesec 1 K. 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. Na narodbe brez istodebljevne narednine se ne izira. — Za oznanila se plačuje od potenčno poti-vrste po 12 h., če se se oznanila tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolnil se izveli frankovati. — Rekopi si se ne vradijo. — Uredništvo in upravljenje je v Knavev ulici 6, in pove uredništvo v I. nadstropju, upravljenje pa v pritličju. — Upravljenje naj se blagovljivo pošiljati naročnini, reklame, oznanila, t. j. administrativne stvari.

"Slovenski Narod" telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Zelezničarji v obstrukciji.

Gibanje med železničarji, ki se kraljilo s pasivno resistenco, tajnim odporom ali obstrukcijo, se opasno širi in je navzelo dimenzije, da se je batiti, da bo že v nekaj dneh ustavljen ves promet na avstrijskih železničnih progah, ako se železnički upravi skoro ne posreči steti odpora železničarjev s tem, da vsaj deloma ugodi njihovim zahtevam, ali jih pa z nasilnimi sredstvi primora, da bodo zopet izvrševali svoje posle tako, da se bude zopet redno lahko razvijal promet.

Naj se že sodi o pasivni resistenci železničarjev, kakorkoli, to se mora priznati, da so njihove zahteve po zboljšanju gmotnega položaja dovoljno upravičene. Saj je notorično, da so železnički uslužbenci in najsi bodo v državni ali v privatni službi naravnost sramotno slabno plačani, zlasti ako se uvažuje njihova nad vse naporna in pred vsem odgovorna služba.

To morajo končno uvideti in priznati, ako so pošteni in pravični, tudi oni krogi, ki imajo takoreč usodo železničarjev v svojih rokah.

Zato se je nadejati, da bodo kompetentni faktorji storili vse, da bodo železničarji prostovoljno opustili svojo obstrukcijo, kar je pa mogoče doseči samo na ta način, ako se njihovim zahtevam vsaj deloma ugoditi.

Nasilna sredstva rabiči v to, da bi se strila pasivna resistencia, bi ne bilo pravično, previdno, še manje pa pametno.

Uvaževati je treba, da je dandas delavstvo, zlasti še železničko, silno organizovano in da bi v istem hipu, ko bi se nastopilo proti pasivni resistenci z nasilnimi sredstvi, izbruhnila na vseh progah splošna stavka, kar bi bilo še veliko večje zlo, kakor dosedanja obstrukcija, ker

bis tej splošni stavki nemara in solidnosti pridružilo še drugo delavstvo. Ako bi ta stavka trajala le nekaj dni, — prav mogoče pa je, da bi lahko trajala celo nekaj tednov, če so resnična poročila, da so se železničarji pripravljali na ta odpor že več let — bi povzročila mahoma v gospodarskem oziru ogromne škode, v primeri s katero je sveta, kibibila potrebna za zboljšanje plač železničkim uslužbenecem, prava malenkost.

Vsekakor bodo to okolnost upoštevali odločilni faktorji, pradno se bodo odločili za skrajna sredstva, ki bi lahko imela neizmerne in nepredgledne posledice.

Kakor se kaže, je to okolnost uvaževalo tudi ministrstvo, ki je deloma pripravljeno ugrediti zahtevam v pasivni resistenci nahajajočih se železničkih uslužbencov.

Zato bi bilo žleti, da bi se čim preje doseglo sporaznjenje, ker bi se s tem obvarovala država neizmerne škode, ki bi jo sicer trpela, ako bi bil ustavljen ves železnički promet. Da se pa ta kriza čim preje ugodno reši tako, da na bo več zaviran promet, zato je v prvi vrsti zavezano skrbeti železničko ministrstvo, ki ga zlasti zadene krvda, kakor je popolnoma pravilno naglašalo odposlanstvo avstrijskih industrijalcev napram vodji železničkega ministrstva Wrbu, da se je mogla pojavit obstrukcija, ker ničesar sterilo in ukrenilo, da bi se jo preprečilo, dasi je že zdavnaj prav dobro vedelo, kaj se pripravlja med uslužbencami.

A tudi železničarji bi naj bili dostopni pametnim razlogom in bi naj ne napenjali preveč strune, ki bi prepričala lahko počila, kar bi pa bilo lahko v škodo železničarjev samih.

Dosedaj je široka javnost na strani za zboljšanje svojega gmotnega položaja se borečih uslužben-

cev in spreminja njihova stremljenja z odkritimi simpatijami, kar je znaten argument za to, da se ugodi po možnosti njihovim, priznamo radi, upravičenim zahtevam.

Za to bi naj železničarji pazili, da bi si ohranili te simpatije, in gleddali na to, da bi jih ne zaigrali lahkomiseln!

Cuje se, da nameravajo železničarji pričeti s pasivno resistenco tudi pri osebnem prometu.

Neki stari predpisi določajo, da se imajo vozni listki prečipati in na postajah in ne v vlakih; to določbo hočejo baje železničarji uporabiti v svrhu pasivne resistenco pri osebnem prometu. Ako se to zgodii in ako bodo sprovidniki prečipavali vozne listke na vsaki postaji, bodo imeli osebni vlaki brez dvoma znatne zamude, kar pa gotovo ne bo po volji občinstvu, ki je v tem oziru silno občutljivo.

Prav lahko bi se potem zgodilo, da bi se simpatije, ki jih sedaj goji javnost napram železničarskemu gibanju, spremeni v nevoljo in ne-naklonjenost proti temu pokretu, kar bi gotovo ne bilo v interesu stvari sami.

Italijanski železničarji niso mogli izvajevati s svojo pasivno resistenco začenjenih uspehov, ker so s svojim postopanjem izvzeli proti sebi odpor vse javnosti.

Naj bi bilo to dejstvo v momentu našim železničarjem!

Deželni zbori.

Gradec, 9. novembra. Deželni odborniki so odgovarjali na razne interpelacije glede cest in regulacij rek.

Posl. baron Rokitansky je utemeljeval svoj predlog zaradi ustanovitve

hiralnice za graško okolico.

Na predlog posl. Lenkota se je sprejel

zakonski načrt, s katerim se nove

zgradbe v mestu Ptaju oproste hišno-

obrestnega davka 25let.

Posl. Kocvar je interpeliral namestnika za-

radi zavlačevanja nekega rekurza v zadevi središke občine. — Posl. Ornig je predlagal razširjenje bolnišnice in hiralnice v Ptaju za najmanj 50 postelj.

Celovec, 9. novembra. Poslane Fischer je zabelehal oprostitev poštine za dopisovanje med občinami in okrožnimi zdravnikami; posl. Kotz je predlagal obdoba samosvojega lova; posl. Grafenauer je interpeliral zradi regulacije Meže pod Prevalnjem. Posl. Ghon je utemeljeval svoj predlog glede sprememb občinskega reda in občinskega velilnega reda. Zahtevajo se posebne določbe za večje občine in industrijskim značajem in posebne za male občine. Ustanovi se naj četrti splošni volilni razred, v katerem volijo taki, ki dosedaj niso imeli volilne pravice, a volile iz ostalih skupin ne smejo imeti tudi v tem razredu volilne pravice. Odborniki se volijo na šest let. Volitve po novem zakonu se naj vrše šele po preteklu funkcijske dobe sedanjim občinskim zastopom. Predlog se je izročil juridično-političnemu odseku.

Istotako je bil sprejet predlog istega poslance, naj dežela prevzame v najem državno užitnino. — Za pospeševanje koroške vinoreje se je sklenilo, podelite prihodnje leto vinorejem v občini Globasnici 1200 cepljenih trt in 200 kg bakrenega vitrijola.

Brno, 9. novembra. Posl. Perek je predložil zakonski načrt, da se smejo otroci sprejemati le v take šole, kajih učenega jezika so zmožni, posl. dr. Parma pa je predložil zakonski načrt glede rabe obeh deželnih jezikov pri avtonomnih oblastih na Moravskem.

Gorica, 9. novembra. Poslane Štrekelj in Grča sta utemeljevala predlog, naj deželni odbor do pribodenja seje izdela spremembo deželnozbornega volilnega reda na temelju splošne, tajne in direktne volitve. Predlog se je izročil juridičnemu odseku.

Dunaj, 9. novembra. Uspeha današnjega ministrskega sveta je, da je izdal vodja železničkega ministra na vse organe železničkega predmeta naredbo, v katerem opozarja, da je vsak uslužbenec dolžan izpolnovati svoje dolžnosti pravočasno in popolno ter grozi upornim z najstrožjimi posledicami.

Prikazan je napravljala tako svetloba, da se je vedno se tresoča gibala na desno in na levo, palo k tlom in se potem izgubila med drevesjem v gozdu. Vse gibanje se je vršilo jako počasno, tako da je vsa prikazan trajala kakih 5 minut. Horizont je bil popolnoma jasen, vzdih separen, zrak brez vetra in popolnoma miren. Več kot 2 tedna ni več deževalo.

Nekaj posebnega v tem slučaju je to, da ni bilo nevihte, in da se je pojavila prikazan tri dni skoraj zapored in to vedno na enem ter istem kraju.

Mati prof. Meusbergerja v Brixu pa je videla naslednje:

Dne 21. maja opazila je doma po teški popoldanski nevihti krog pola 9. ure zveder šudno svetlobo pred oknom. Ko je stopila tja, da pogleda kaj je, zapazi na najjužnejši točki horizonta velike, svetle krogle, večje kot polna luna, med njimi razdeljena podobne ognjene kače, ki so se snopom in pahljam podobno proti nebu razvijale, kakor bi izhajale iz vrhov gora. Eukrat se ji je videlo, kot bi se vzdignila celá ognjena gora, spominjajoča na rdeče ledeno goro.

Pasivna resistanca železničarjev.

Celovec, 9. novembra. Na vseh koroških in štajerskih postojnih državne železnice, ki spadajo pod belaško ravnateljstvo so bili nocoj shodi, da se sklene pasivna resistanca. Osobje pri premikanju vlakov v Beljaku in Ljubljani je takoj ponosi zadele z resistencem.

Dunaj, 9. novembra. Danes so imeli uslužbenici južne železnice shod ter sklenili, da se jutri pridružijo resistenci državnih železničarjev.

Brno, 9. novembra. Vsi strojvodje, poduradniki in premikadi so sklenili, da se pridružijo pasivni resistenci.

Praga, 9. novembra. Pasivna resistanca se je razširila po vseh progah državne železnice. Nekatero tovarne so že morale uставiti delo, ker jim primanjkuje premoga, druge tovarne pa kurijo z drvmi. Na štrajk železničarji ne misijo, ker resistanca popolnoma zadostuje. Vsi vlaki prihajajo z zamudo dveh ur.

In most, 9. novembra. Uslužbenici južne in državne železnice so na vse tirolske proge prišeli s pasivno resistenco. Vlaki imajo občutno zamudo.

Dunaj, 9. novembra. Vrhovni ravnatelj južne železnice, dvorni svetnik Eger, je izjavil, da je pasivna resistanca od povedi službe ter se bodo začasno nastavljeni in delavci kратko malo od pustili, proti definitivnim uslužbenec, ki se temu gibanju pridružijo, pa se uvede disciplinarna preiskava.

Dunaj, 9. novembra. Uspeha današnjega ministrskega sveta je, da je izdal vodja železničkega ministra na vse organe železničkega predmeta naredbo, v katerem opozarja, da je vsak uslužbenec dolžan izpolnovati svoje dolžnosti pravočasno in popolno ter grozi upornim z najstrožjimi posledicami.

Prikazan je napravljala tako svetloba, da se je videlo popolnoma natanko vsak gorski vrh, da, celo nekaj jako drobnih oblakov. Povrh tega je švignilo še nekaj navadnih strel proti tlom, in na nebuh se je svetlikalo in bliskalo. Čas med posameznimi prikazanimi je bil jako kratek. Opazovalka je mogla šteti samo do osem ali deset, en sam krat do 24. Solnen podobnih, prosto plavajočih krogov je bilo kakih 6–8.

Glede oblik strel smo torej v mnogem še na nejasnem, vendar se bo tudi v tem pogledu izboljšalo, kadar bo dovolj opazovan in pa dobrih fotografij. Kajti tudi tukaj se je uveljavila fotografija, četudi je treba previdnosti pri razlaganju dobrijih slik.

Strela je lehkohipna v navadnem pomenu besede, največkrat pa je se stavljen iz več sprožljajev, ki sledijo drugi za drugim v neenakomernih časih, a v hipih, katere lehkohipne merimo, kot delece sekund. Malokdaj je teh sprožljajev več kot šest ali sedem, in ker hodijo vsi približno isto pot ter nastopajo v približnih presledkih $\frac{1}{10}$ sekunde trajajočih, tripi cel trosk časih $\frac{1}{2}$ in več sekunde.

Semterje se pokaže istočasno ali hitro drugi za drugim več bliskov iz

LISTEK.

Naravoslovne črtice.

V.

Strela.

Povedali smo že, da imajo vzleti z zrakoplovom za sedaj samo znanstveni pomen, če izvzamemo seveda tiste šudne športsmene, ki na tak poseben način zapravljajo svoj denar in tvegajo svoje življene.

Največ so vzleti z baloni doslej prinesli dobička meteorologiji, kateri so razjasnili razno nastopanje in padanje temperatur v višavah, nadalje tvojenje oblakov, nastajanje neviht, razmerje v zračnem tlaku itd.

Vzlasti teorije o nastanku streljev in groma doble so vselej novejših znanstvenih pridobitev povsem novo lice. Ker mislimo enkrat pozneje nekoliko natančneje baviti se z njimi, pomenimo se danes samo nekoliko o strelji.

Strela je svetel, valovit, spiralen ali kodrast žarek z mnogimi razrastki. Žadnji so časi redki ali jih sploh ni, tako da vidimo streljev kot navadno črto, kar je posebno takrat opažati,

če švigači streljev v horizontalni smeri. Poleg teh imamo še druge oblike streljev, kot one, podobne »rožnim venecem« nadalje »žarečim streljev, podobne meteoritom, in končno še »kroglaste streljev« (Kugelblitze).

Zadnje so tako redke, a kako čudne in zanimive prikazne.

Tako je videla soproga nekega zdravnika tako kroglasto streljev dne 5. julija 1. 1903. Bivala je v svoji vili na deželi; dež je bil že več dni neprehenoma, a do pravih neviht ni prišlo. Tisti dan pa se je vzdignila silna nevihta, dež je surkom bil, in oblaki so nebo zatemnili. Kar se je zasvetilo pred oknom, pri katerem je gospa sedela, v bližnji sobi pa je jelo pokati po telefonu. Istočasno se je zabležalo sredi vrtnega okvirja, ki je družil obe sobi, sijaj in žarki so prihajali nekako iz roba enega okvirnega stebra. Prikazan je spominjal na veliko solnčnico, čije peresa so bila seveda nadomeščena s sploštimi, ostrimi žarki. Sredina je bila 2–3 cm široka, dočim je zunaj obod dosegal onega srednje solnčnice. Daljši trakovi so bili temno-bakrenordeče barve, kraj

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 9. novembra. Vest, da vlada razpusti komitatne odbore ter nastavi kraljeve komisarje, se zanika, ker bi se na ta način poteguila krona v strankarske boje, a uspeha bi ne bilo nikakega. Po ogrskih zakonih je namreč delokrog takih komisarjev zelo omejen, a razširiti jim teh pravic ne more nihče drugi kot državni zbor, v katerem pa ima opozicija večino.

V imenu koalirane opozicije je obljubil posl. Polonyi zastopnikom švabskih občin, da bo koalicija priznała zakonite zahteve nemških narodnosti ter se po tem ravnala. — V klubu vladne stranke je izpovedal ministrski predsednik baron Fejervary, da so volitve mnogo bližje, kakor se misli.

Konec vstaje na Kreti.

Carigrad, 9. novembra. Kakor znano, so voditelji vstašev na Kreti ponudili varstvenim velesilam, da vstavijo vstajo, ako se prizna splošna amnestija. Sedaj so velesile odgovorile, da se dovoli amnestija, in sicer tudi za vse načelnike vstaje; izključeni iz pomilovanja so za sedaj le k vstarem ubegli orložniki in sploh osebe, ki so jih vojaška sodišča ob sodila.

Dogodki na Ruskem.

Važne spremembe pri vladni in na dvoru.

Da se je začela vlada ravnatih po Vittejevih navodilih, dokazuje odstop Trepova, vel. kneza Vladimira in prometnega ministra kneza Hilkova. Trepov je bil doseč daj vrhovni gubernator, načelnik petrogradske garnizije, načelnik policije in orožnikov ter namestnik ministra notranjih zadev; v bodoče bo samo po veljnik carjeve palače. Naslednik vel. kneza Vladimira kot poveljnika garnih čet postane veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Obenem se je s carsko naredbo ustanovilo samostojno trgovinsko in industrijsko ministrstvo. Tudi grof Lamsdorff odstopi, ker ne mara pod Vittejem prevzeti nobenega ministrstva. Njegov naslednik bo knez Isvolski.

Preganjanje Židov.

V Odesi so nekateri izmed zaprtih pouličnih roparjev izpovedali pri zasliševanju, da so jih policiji organizovali in oborožili. Zaznamovali so jim tudi hiše, v katerih stanujejo Židje. — V Moskvi je takozvana „črna četa“ slovensko prisegla, da ne miruje poprej, dokler živi v mestu še kak Žid. — V Kronstadtu je baje nastal splošni punt. Vojaštvo je streljalo. Mesto baje gori. Prebivalci beže iz mesta. Telefonska zveza s Petrogradom je pretrgana.

Kaznovani gubernatorji.

Grof Vite je odstavil 11 gubernatorjev, v katerih okrožju so bili Židje najhujše preganjeni. Nadalje namerava vlada obtožiti vrhovna gubernatorja v

enega ter istega oblaka. Morda se gre v takih slučajih za posebno vrsto sosednih, drugi drugemu sledenih sprožljajev, ki pa ne ubero skupne poti, ampak se razcepijo vsak na svojo.

Fotografske slike potrjujejo dolžino bliskov dolgih 10 kilometrov, kakor so jih že tu in tam na oko cenili. Seveda so še dosti daljši. Tako je Prinz fotografoval strelo 12 kilometrov dolgo, drugi celo take s 13, da celo 49 kilometrov dolžine.

Kar pa so govorili in pisali doslej vlastni lajki na podlagi pomanjkljivih ali slabih fotografij, o strukturi strele, o njeni risbi in progah, o strelah kot trakovih itd., je slabo opazovano ali napačno razlagano.

Kadar bomo imeli zanesljive hronofotografske aparate na razpolago, ki bodo pripomogli hipno prikazem strele, bliska in treska popolnejše razstaviti, pride doma do boljših in natančnejših rezultatov, posebno s pomočjo stereoskopa, spektroskopa in spektrograфа.

Mnogo ljudi se treska zelo boji, boji za svoje življenje. In to po pravici! Kajti četudi je taka smrt gotovo najprijetnejši način smrti, kar bi si ga mogel človek izbrati — ui pa nikdar getovo, da človek tudi takoj umre, in

Tveru in na Finsku, če, da sta kriva vstaje.

Ločitev cerkve od države na Francosku.

V senatu se je začelo danes razpravljati o zakonu glede ločitve cerkve od države. Posl. Chamaillard je trdil, da Francija nima pravice, odpraviti enostransko konkordata. Ministrski predsednik je izjavil, da je konkordat prišel potom zakona v veljavno, zato pa se z zakonom tudi lahko zopet odpravi. Zahteval je, da se zakon sprejme, ker bi sicer padlo ministrstvo. Klerikalni predlog je bil nato s 183 glasovi proti 30 glasom zavrnjen ter sprejet predlog, da se debata o vladni predlogi brez odlašanja do konca nadaljuje.

Revolucija v Braziliji.

London, 9. novembra. V Braziliji je baje izbruhnila revolucija. Na ulicah v Rio de Janeiru je bilo na stotine oseb pobitih. Del garnizije v trdnjavi Santa Croce se je spustil. V trdnjavi se je vnel boj v katerem so padli 3 častniki in 60 vojakov. Tudi učenci vojaške šole so se spustili, a se jim je preprečila združitev z upornimi vojaki. Vlada je odredila za brzave strogo cenzuro, zato ni mogoče zvesti zanesljivih podrobnosti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. novembra.

Memorandum slovenskega dijaštvam.

Z ozirom na zadnje dogodke na dunajskem vseučilišču je izročilo dunajsko slovensko dijaštvu rektorju univerze sledeči memorandum: C. kr. vseučilišče na Dunaju naj služi potrebam dijakov vseh avstrijskih narodnosti in zlasti onih, ki se nimajo lastnega vseučilišča, ter naj daje vsem svojim akademškim občanom popolno svobodo in enakopravnost. Vzlič temu se ponavljajo nekaj let sem na našem vseučilišču dogodki, ki dovelj jasno pričajo, da si prilaže nemško-nacionalno dijaštvu s svojim terorizmom neomejeno oblast v vseučilišči avli in da prepriča akademščine in načrno pravice vseh drugih slušateljev vseučilišča samovoljnosti nemškega visokošolskega odseka. Ponovni služaji, da so bili nenemški dijaki nasilno in brez vzroka izrinjeni iz avie, so prisilili dijake najrazličnejših struk k skupnemu odporu proti temu terorizu, ki ga je obrodila tudi visoka akademščina oblast in dunajsko časopisje. Slovensko dijaštvu je bilo in je vedno proti vsaki demonstraciji na akademščinih tleh, ki skruni dostojevanje zavetišča svobodne vede. Občajuje kar najbolj, da je nasilno postopanje nemško-nacionalnega dijaštva povzročilo, da se je zapro vseučilišče, vselej česar so duševni in materialni interesi dijaštva kar najbolj oškodovani in prosi Vašo magisfencu, naj ukrene vse potrebno, da se vseučilišče čimprej zopet otvor. — Na Dunaju, dne 8. no-

vembra 1905. — Za slovensko dijaštvu: Za slov. akad. društvo »Slovenija«: Anton Lovšin m/p, t. č. predsednik. — Za slov. akad. društvo »Sava«: Fran Roš, t. č. predsednik. — Za slov. akad. društvo »Danec«: Lj. Vagaja m/p, t. č. predsednik.

— **O volilni reformi.** Dr. Tavčar je dobil iz Škofo Loke sledoč brzojavko: Vsak volilec mora biti iz članov vseh sestavljenih strank. Volilec sam napiše glasovnico, ki jo zvito sam dene v volilno urno. Najstrožja kazen dotičnika, ki bi ob tem času kakorsibodi hotel vplivati na voliles. V sobi, kjer volilec piše glasovnico, morajo biti nabiti kandidati sestavljenih strank s programom dotične stranke. Najstrožja kazen za ono, ki bi v cerkvi agitirali ali vplivali na voliles kakorsibodi, ali ki bi prepovedovali brati časopisje postavno dovoljeno. S stroginimi kaznimi zajedno svoboda tiska, branja, govora in zborovanja. Sploh pa, ako imajo klerikali kaj resa, naj pogledajo po ujmaš razorano deželo in ljudstvo biračje imelo stotočče, odzrite po obstrukciji, kot ponujano volilno pravico. Prosimo, preberite pred zbornico! — Naprednjaki Loke in okraja. — Opomba uređništva: Kar zahteva ta brzojavka, je na Francoskom in v nekaterih drugih državah že davno upeljana.

— **Vpliv krščanskih socijalcev.** V pondeljek je »Slovenec« pričobil notico, s katero je hotel dokazati, kdaj prej da so se klerikali vnemali za splošno in enako volilno pravico, nego katerikoli liberalci, a je že njo samo dokazal, da nimajo takozvani krščanski socijalci v klerikalni stranki prav nič vpliva. »Slovenec« navaja, da je »Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani« že 23. septembra 1894., na shodu, ki se ga je udeležilo 700 delavcev, soglasno sprejelo resolucijo za splošno, enako, direktno in tajno volilno pravico. Hvala »Slovencu«, da nas je na to opozoril. Sklep 700 delavcev na shodu »Slovenskega katoliškega društva« je klerikalcem tako malo imponiral, da je dr. Šusterič dne 29. septembra 1896., torej dve leti po tem sklepu smel nekaznovano javno pobjati splošno in enako volilno pravico in da je klerikalna stranka 5. marca 1897., torej tri leta po omenjenem sklepu, smela v dež. zboru preprečiti celo direktno in tajne volitve. To je dokaz, kako prezirajo in zaničujejo klerikalni kolovodje sklepkrščansko-socijalnih shodov in društev, dokaz je pa tudi, da so krščanski socijalci samo štafaža klerikalne stranke, ker mirno trpe, če se jih prezira in brca.

— **Slovenci in Pešča.** Pod tem naslovom je pričobil včerajšnji rečnik »Novi List« uvodni članek, v katerem z ozirom na izvajanje drž. Šusteriča o jugoslovanskem vpra-

šanju v seji dež. zbora kranjskega dne 8. t. m. naglaša in dokazuje, da klerikalna stranka nima smisla, da bi pravilno pojmovala to vprašanje, ker je preveč pod vplivom kamariške dunajske politike. Po mnenju članarja niso bile Šusteričeve besede: »Zedinimo se na temelju jugoslovenskega programa!« iskreno, marveč so bile samo preračunjene, da bi imponirale inteligenci in da bi klerikalna stranka vselej svojega navideznega stališča, sliodnega na jugoslovenskem vprašanju, postala v očeh razumnikov interesantnejša kakor napredu. — O rudimentalno zastopani »radikalni« stranki, ki se zbirajo okoli nekega lista, izhajajočega v Kamniku pod imenom »Naš List«, pravi »Novi List«: »Naravno, te stranke ne smemo smatrati za resno in hrvatski poslanci, ki so podpisali reško resolucijo, niso prav nič izgubili na svoji časti, aki jih tudi »Naš List« pove, da so »prodali« Slovenec; žal je pa nam za idealno slovensko mladino, ki je tako aktivno na uslužbo Šusteriču in njegovi kamariški klerikalni politiki, dasi se sicer prav rada postavlja kot svobodoumnina in kot bodočnost slovenskega naroda.«

— **Winklerjeva osemdesetletnica.** Bivši deželni predsednik baron Winkler je pravzaprav včeraj svojo osemdesetletnico. Pri tej priliki je »Slovenska Matica« svojemu častnemu članu brzojavno častitala in prejela od jubilarja brzavno zahvalo.

— **Župnik Berce,** o katerem je »Slovenec« trdil, da ga ni več v Sori, je še vedno tam. Na »Slovenčev« napade že pride odgovor in sicer celoten in takrat se tudi pokrajevsko grdo zavija »Slovenec« resnico, da je škof plačal Berestove dolgove.

— **Kaplan Brajc v Sori** je znored, zakaj drugače si njegovega početja ni mogoče tolmačiti. Na dan, ko je bil župnik Berce odstavljen, so šolski otroci v Sori pljuvali na kaplana Brajca. Nekaj dni potem je Brajc rekel v šoli otrokom: »Vi niste pljuvali na mene, ampak na Jezusa.« Po blazinah je mnogo bolnikov, ki žive v enakih domišljijah. Ta pravi, da je kitajski cesar, drugi da je perzijski šah, kaplan Brajc se identificira z Jezusom, kar se njemu stori, se stori Jezus. Tak človek spada vendar v blaznico.

— **Socijalni demokratje** pride v soboto zvečer v »Narodnem domu« shod, na katerem se bo razpravljalo o stališču vlade napram splošni in enaki volilni pravici.

— **Ogled preplavljenega ljubljanskega barja.** Na povabilo g. župana Ivana Hribarja se je včeraj popoldne g. dež. predsednik Teodor Schwarz ogledal preplavljeni ljubljanski barje v spremstvu gg. dvornega svetnika grofa Chorinskoga in okr. glavarja Haasa. Potrebne informacije mu

je dajal g. župan Hribar, ki se je udeležil ogleda v spremstvu gg. pol. načelnika dr. M. Zarnika, nadkomašarja Tomea in nadučitelja Črnogaja.

— **Imenovanje.** Poljedelsko ministrstvo je imenovalo ing. asistent dr. Bogumila Pfeiferja in absol. pravnika in rud. akademika Karla Hajdaka za eleve pri rudarskem ravnateljstvu v Idriji, graščinskega oskrbnika Fr. Pirkerja v Radovljici pa za nadgordarja. — Deželna vlada je imenovala suplenta na tukajšnji realki Ant. Koželja za pomočnega učitelja geometrije na umetnoobrtni šoli v Ljubljani.

— **Šolske vesti.** Ker je absol. učiteljska kandidatinja gd. Ljudmila Sircelj resignirala na suppl. mesto na dvorazrednici v Šmarjeti, je imenovana na to mesto gd. Josipina Zalepel in Ljubljane.

— **Slovenske gledališča.** Iz pisarne »Dramatičnega društva« se nam piše: V nedeljo zvečer, dne 12. t. m. se vprizori prvič na slovenskem odru krasna vojška drama v 4 dejanjih »Mirozov« (Zepfenreich), ki jo je spisal Fran Adam Beyerlein, pisatelj senzacionalnega romana »Jena oder Sedan?« Mirozov je najboljša nemška drama zadnjih let ter je dosegla tekmo prvega leta že povsod največji in najtrajnejši uspeh. Dejanje drame se godi v vojašnici magdebarskih ulancev v Sennheimu na Alzaskem. Nastopajo izključno le častniki, podčastniki, častni sluge ter edina ženska — Klarica —, hčerka stražmojstra Volkhardt. Lepa, resolutna Klarica je zarodenka resnobnega podčastnika Helbiga, toda deklet se zalubi v ljubeznivoselega poročnika pl. Lauffena. Ta ljubezen povzroči v dotedanjih in dolgočasni vojašnici cel vihar, največji konflikt, ter se zaključi s tragiko. Mirozov je častnikom, zlasti pa podčastnikom zelo prijazna drama ter ima za tendenco misel: častnik ali podčastnik — oba sta človeka slabе krvi; enaka po vrednosti kot člana družbe, enaka v dolžnosti in pravilih; »Mirozov« nima torej nikake sličnosti z Bilješevim romanom »Iz male garnizije«, ker je resno literarno delo, izborne tehnike, dramatičnonapetega dialoga in fine karakterizacije vseh oseb. Mirozov nadključuje zato daleko Hartlebenovo oficijsko dramo »Rosenmontag«, ki je mahoma izginila z repertoirjem, čim se je pojavil Beyerleinov »Mirozov«, ki ga igrajo danes tudi že v Londonu. Pri nas igrajo v noviteti glavne vloge: poročnika Lauffena g. Vedral, ki stopi v prvi veliki vlogi pred občinstvo, Klarico gd. Špurna, starega Volkhardtia g. rožšter Dobrovolny, podstražmojstra Helbiga g. Nučič; komični vlogi: grota Lehdenburga in poljskega siuge — igrata gg. režišerja Lier in Verovšek. Ostale večje vloge so v rokah g. Dragutinovića, g. Danila in g. Jovanovića. Drama »Mirozov« je najskrbnejša pripravil g. režišer Dobrovolny. — V nedeljo popoldan se predstavlja burka »Detektiva.«

— **Tehnički slovar.** Lani spomladi se je v »Slovenski Matici« ustanovil odsek za izdavanje »Nemškim velikašem. Spredaj pred temi sedeži, pred prestolom in nad mizami zapisnikarjev je bila postavljena lepa, namenjena tistem, ki je provzročil ta sestanek.

Konzul Ottobone je sam nadzoroval te priprave. Čudil se je pač, da si nihče ni prišel ogledat njegovih priprav, ali stulil ni, da ni nihče utegnil priti. Menih Dominik je bil sklicel v samostan vse duhovnike, ki so imeli pravico, udeležiti se plemiškega shoda in se je dolgo in živahnno z njimi posvetoval. Oton Vipavski je bil ves dan na ulicah in je z ljubeznivimi pogovori z moščani, s pokloni moščankam in z dirlji rovem skusal množico pridobiti na svojo stran. Goriški grof Majnhard se ni prikazal iz svojega gradida. Vedel je, da v najslabšem slučaju pride do vojne z Jurijem Devinskim in vojne se ni bal, ker mu je bila za ta slučaj zagotovljena velikanska podpora in s tem tudi kónčna zmaga. Oton Vipavski se je zmanj osiral po Juriju Devinskem; Jurja ni bilo na izpregled. Ves dopoldan se je bavil s tem, da je stavljal naročila na oskrbnike svojih gradčin in upravitelje podložnih mu-

da ni strele niti ne videl, in da je seveda še manj slišal grom.

Bolezni, kot posledice treska, so izvečine tako težko ozdravljive; verjetnost njihove ozdravljivosti v splošnem, pada tim bolj, čim dalj časa se ne popravi bolnik. Oni, ki v par urah ali par dnevi okrevajo, so navadno na najboljšem, redko da se kdaj pozneje bolezni še vrne. Kjer pa trpi nekaj mesecov ohromlost ali mrtvoud, ni dosti upanja na zdravje.

Clovek si je izmisliš več priprav za odvajanje strele, katere nazivajo strelovode. Najnavadnejši in najenostavniji je Franklinov strelovod, novejši aparati pa so dosti bolj komplikirani — teoretično tudi boljši, v praksi pa precej enaki. Težko tudi, da bi se stvar kdaj dosti prednugrašila. Krog, v katerem

ško-slovenskega tehničkega slovarja s imenom Matičnih odbornikov so poleg načelnika ravnatelja Subica stopili v odsek: ravnatelj Senekovič in pa profesorji Bartel, dr. Iliešić, Pieteršnik. Zapisanik je tajnik Lah. Odsek se je pomočil s tehniki strokovnjaki. Pristopili so mu: stavni svetnik Klinar, nadingenieur Sbrisaj, ingenieurji: prof. Foerster, Prelošek, Turk (ki je v novejšem času postal tudi Matičin odbornik) in začetek in g. pristav Skaberne. V odseku je zastopana tudi trgovska in obrtna zbornica po svojem tajniku dr. V. Murniku. Odsek je imel doslej pet sej, v katerih se je izvršilo že več pripravljalnih del. Odsek si je nabavil iz kredita, ki mu ga je dovolila »Slovenska Matica«, več vnapnjih slovjarjev kot vzorec za delo. Strokovnjaki eksperirajo Wolf-Pieteršnikov slovar. To delo neki dobro napreduje in utegne biti do prihodnjega poletja gotovo. Podjetje krepko podpirajo tehnički dijaški klubki v Pragi, na Dunaju in v Gradcu. Za podjetje se zanima tudi občinstvo sicer. Po navodilih, kako nabirati pojme tehničke vsebine (dobiva se v društveni pisarni »Slovenske Matice«) je dokaj vprašljaj. Več gradiva so že poslali ali pa dali na razpolaganje gg. učitelj Bezlaj in dvorni kapelan Steska v Ljubljani, poštni ofisijal Wisjan v Trstu, slovenski tehnički v Pragi po stud. ing. I. Rusu, pravnik I. Medic na Dunaju i. dr. Odsek jim izreka za to prijaznost in za marljivi trud presrno zahvalo in izraža toplo željo, da bi našli obilo posnemovalcev. Slovenske tukde tehničke smeri se ujedno naprošajo, da bi dale odseku svoje kataloge na razpolaganje. Hvalno je tudi omeniti krepke podpore »Društva čeških arhitektov in ingenierjev« in pa »Spolka čeških železničnih uradnikov« v Pragi, ki sta odseku s svojimi strokovnimi publikacijami na uslužbo.

Zagrebško „Kolo“ v Ljubljani. Za sprejem bratov Hrvatov se delajo velike priprave. Hrvatje pridejo v soboto ob polu 6 z breskvikom. K sprejemu na južni kolodvor pridejo korporativno vse ljubljanska pevska društva: Pevski zbor »Glasbene Matice« (ženski in moški), »Ljubljana«, »Ljubljanski Zvon«, »Merkur« in »Slavca«. Udeleži se tudi »Ljubljanski Sokol« v društvenem kroju in »Društvena godba«. Po pozdravu odkorakajo vsa društva s godbo na šelu po Dunajski cesti, Prešernovih ulicah, Marijinem trgu in Miklošičevi cesti do hotela »Union«, kjer bodo Hrvatje nastanjeni. Ljubljanski župan gospod Ivan Hribar je v zadnjem občinski seji naznanil prihod »Kola« in pozval občinske svetnike, da se udeleži koncerta. Koncert bodo ob 8 uri zvezd v »Narodnem domu«; spored vsebuje najlepše tečke, kar jih pozna hravatska glasbena literatura. Popraševanje po sedežih, ki se dobivajo pri gosp. Lozarju, je zelo živahnino. Saj pa tudi zaslužijo bratje Hrvati za njih idealno požrtvovanost, da se dvorana napolni do zadnjega kotačka. Živahan utegne biti po koncertu tudi sestanek Slovencev in Hrvatov v isti dvorani. Vse ljubljanske pevske društva in »Ljubljanski Sokol« so obljubili priti i h koncertu i k sestanku. Naj bi tudi slavno ljubljansko občinstvo upoštevalo pomembnost prihoda bratov Hrvatov in prav mnogoštevino prišlo k sprejemu na

mest in vasi na Krasu, v Istri in na Kranjskem. Vsled tega važnega opravila ni Juri ničesar vedel o tem, kaj se godi v mestu in niti zapazil ni, da je izostalo nekaj njegovih višev, nekateri drugi pa da so prav malo veseli njegovih priprav in namenov.

Naslednjega dne, 8. septembra, v letu Gospodovem 1213, so se furlanski, goriški in kraški plemenitaši sešli v glavni cerkvi čedadski. Mnogo jih je prišlo že davno pred določeno uro. Ker Juri ni bil nikomur povedal, zakaj da je zahteval sklicanje plemenskega parlamenta, so Jurjevi sovražniki prav lahko obdelavali zbrane velikaše in viteze ter vplivali nanje v svojem smislu. Nastali so med plemenitaši prav živahnini čehi razburjeni pogovori, pri katerih so imeli maloštevilni Jurjevi zavorniki še delje teže stališče.

Že so bili zbrani skoro vsi plemenitaši in tudi grof Majnhard je že sedel na patrijahovem prestolu, ko je vstopil v cerkev Juri Devinski. Oblečen je bil skromno in preprosto kakor na dan otvoritve svobodnega semnja. Ponosno je posdravljal zbrane viteze, med katerimi je bila pri nje-

kolodvor, h koncertu in k sestanку! Hrvatje odidejo iz Ljubljane v nedeljo popoldne ob polu 8.

Poziv ljubljanskim pevcom. Upravni odbor »Zvezne slovenskega društva« ponavljajo vse čestite člane pevskega zborna »Glasbene Matice«, »Ljubljane«, »Ljublj. Zvon«, »Merkurja« in »Slavca«, da se ujutri in čimnajstevnejše udeleži v soboto, dne 11. novembra ob polu 6. zvezder na južnem kolodvoru sprejema bratskega pevskega društva »Kolac« iz Zagreba, zvezder ob 8 uri v »Narodnem domu« njih konserto in po koncertu sestanka Slovencev in Hrvatov istotam. Pevska društva se prosijo, da se udeleži tudi slovenski Hrvatov v nedeljo popoldne ob polu treh na južnem kolodvoru.

Clanji pevskega društva „Ljubljane“ se tem potom posivljajo, da se polnoštevilno udeleži sprejema bratskega pevskega društva »Kolac«. Sestanek ob polu 5 uri v društvenih prostorih. Odsek z zastavo ob 5 uri.

Ljubljansko društvo „Kolo“ se udeleži sprejema hrvatskega društva istega imena.

Sestanek „Splošnega slovenskega ženskega društva“ bo v nedeljo, dne 12. t. m. ob 5. popoldne v društvenih prostorih na Rimski cesti št. 9. Predvala bo ga Minka Govékarjeva. »O revolucionarnih strujah v modernem ruskih slovstvu« Predavateljica namerava govoriti slasti o spisih in idejah Gorkega, Andrejeva, Skitalca, Bunina, Črikova in Teleševa.

Sentpeterska ženska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda sie ob smrti toliko ljubljene predsednika člunka Martina Maleška v odboru in pri društvenikih nabraли 200 K mesto krstnega venca. Ta pokroviteljina bodo temu znak, da ima Malešek nobenemu sedanjuemu Sentpetrščanu in Sentpetrščanki ne izgine iz hvaležnega spomina.

Slov. pevsko društvo „Lipa“ priredi v nedeljo, dne 12. novembra »Martinov večer v gostilničnih prostorih g Poljaka na Martinovi cesti. Vstopina za osebo 30 vih Blagajna se otvoril ob 6. Zvezek ob 7. uri zvezder.

Tečaji za zdravljenje ječljajočih šolskih otrok Po razpisu c. k. ministra za uk in bogoslošte z dne 17. oktobra 1905, št. 32307, se bodo vršili tudi letos na Dunaju štiri tečaji za zdravljenje ječljajočih otrok. Začeli se bodo mesec februarja 1906 in bodo trajali po pet tednov. Udeleževati se jih morejo tudi ljudskošolski učitelji, da se nauči dočne metode. Natančno določili o teh tečajih se bodo razglasila v pravem času.

Državna podpora. Poljedelsko ministrstvo je ukazelo deželni vladni, naj izplača kranjski kmetijski družbi 8000 K državne podpore in sicer 6000 K za pospeševanje živinoreje, 1000 K za pospeševanje svinjoreje, 1000 K pa za pospeševanje čebelarstva.

Povodenj v logaškem okraju. Okrajni cesti Planina-Rakek in Planina Laze sta pod vodo, ki stoji 10 cm visoko na cesti. Če deževje ne preneha, bo promet pri Planini mogel samo na čolnih.

Prvo slov. pevsko društvo „Lira“ v Kamniku priredi v nedeljo, 12. t. m., v veliki dvorani »Narodne čitalnice v Kamniku kon-

govem prihodu zavladala tihota, in se spoštivo priklonil navzočim damem, ki so kot imetljice fevdov imele pravico, govoriti in glasovati v plemenskem parlamentu.

Juri se je usedel na sedež, ki mu je bil najblizji in kmalu so se zbrali okrog njega različni velikaši, med njimi tudi grof Majnhard in Oton Vipavski in hitro se je vnel med njimi precej oster razgovor.

»Ako bo v tem, kar imam povediti, kaka ost proti Vam, grof Majnhard, ali proti Vam, Oton Vipavski, ni to moja krivda. Kar preti meni, to isto preti tudi raznim drugim velikašem. Kadar se gre za moje osebne pravise, tedaj se zanašam jaz samo na svoj med. To veste menda vse in lahko si mislite, da bi zaradi svojih osebnih pravis ne bil sklicati dal zborovanja plemenitašev.«

Te Jurjeve besede, izrečene s posebnim poudarkom, so vzbudile pozornost. Goriški grof se je bal, da bi prišlo še pred zborovanjem do prepira, saj je Oton Vipavski še začel stegovati svoje roke, kakor vselej, kadar je bil rasburjen in ni mogel priti do besede.

»Dovoli, gospodje,« je dejal grof Majnhard, ko je končal Juri, »demu bi zdaj še tratili čas. Začnimo z zborovanjem.«

Stopil je k svojemu sedežu, pozdravil zbrane velikaše in plemenitaše in potem oznanil glasno:

»Juri Devinski, plemiški shod je pripravljen, Vas poslušati.«

Počasi se je vzdignil Juri. Plemenitaši, ki so doslej postajali v manjših ali večjih skupinah tod in tam, so hiteli na svoje sedeže. To je provzročilo precej šuma in poteklo je nekaj minut, predno je vsak sedel na svojem prostoru in je bil pripravljen poslušati. Juri se je oziral po možeh, še jih beseda je bila danes odločilna za vso njegovo prihodnost. Zapazil je, da je navzočih več velikašev, ki jih pri otvoritvi svobodnega zornja ni bilo. Zagledal je ravno nasproti sebi na drugem koncu sedežev visokega moža, pravega velikanja, ki je slonel ob zidu opirajo se na svoj meč in s srđitimi pogledi motril zborovalce. Poleg njega je stal bil in prepaden Konrad Sežanski.

Ko je nastala tihota, je stopil Juri in vrste in zdaj so se obrnili vse pogledi nanj. (Dalje prih.)

prostranem delokrogu skrbno za pozadigo ljudske izobrazbe.

Poplavje v Celju. Savinja, Voglajna in ostali pritoki pri Celju so izstopili. Savinjska dolina je daleč proti vzhodu podobna jeseru. Savinja je narasla za 3 m 70 cm nad normalom, kar že ni bilo zadnjih deset let. Takovani »otok« z vilami in protestantsko cerkvijo je pod vodo ter je vsaka zvezda prebivalcev teh vil z mestom pretrgana. Istotko je pod vodo tudi mestni park. Po nekod že stoji voda tudi že državno cesto. V hlevu in kleti je vdrla voda, da so morali naglo živino iztrirati. Škoda je zelo velika.

Planinska dolina je od preteklega torka zopet enkrat mogreno presihajoče jesero. Česti na Rak in postajalični Planino ste zaprti. Šolski otroci onemar vode ostanejo lahko več tednov ali celo mesecov brez pouka, ker deželni šolski svet na opetovanje prošnjo ne dovoli samostojno šole ali vsaj vsprednice k trirazrednici na Planini. Nad sedemdeset otrok in vasi Lazi in Jakovica bo ves čas povodnji pojavovalo ter se utrijevalo v nevednosti in posurovelosti, da ne zgreši pota svojih prednikov analifabetov, ki trdijo še sedaj v dvajsetem stoletju, da je šola v Planini nepotrebna. — Žalostno pa resnično, a žalostno tembolj, ker to nevedno in zapeljano ljudstvo zaostaja v vseh strokah in bo še zaostalo za svojimi napredujimi sosedji. Kaker si kdo postelje...

Izpremembe na ljudiščih šolah v kozjanskem, brežiškem, sevniciškem in laščkem šolskem okraju. Nastavljeni so: Voglar Alojzij, zač. učitelj v Artičah; Svetlin Gustav, okr. pom. učitelj v Brežicah; Krešnik Franc, nadučitelj v Brežicah; Tenšek Marija, supl. v Brežicah; Potočnik Ludovik, stalni učitelj v Dobovi; Bohinc Josip, zač. učitelj v Piščecah; Petrič Ludovik, zač. učitelj v Štrumbah; Crček Marija, stalni učiteljica v Štrumbah; Scheligo Štefanija, supl. v Vidmu; Knapič Emilia, supl. v Vidmu; Ulčar Ludovik, zač. šolski voditelj v Kozjem; Grebenec Ana, supl. v Kozjem; Vadnat Franc, zač. učitelj v Št. Petru pod Sv.gorami; Rott Leopoldina, supl. v Hrastniku; Arsenček Marija, supl. v Hrastniku; Drobnič Antonija, zač. učiteljica v Jurkloštru; Božič Rudolf, pomožni učitelj v Lašči (okolici); Pfleigl Siverij, začasn. učitelj v Laščem (na nemški šoli); Lorberk Pavel, stalni učitelj voditelj pri Sv. Miklavžu; Vođušek Egon, supl. v Trbovljah; Velkavrh Josip, suplent v Trbovljah; Moll Oskar, začasn. učitelj na deželi ljudski šoli Trbovlje Vode; Matko Marjan, zač. učiteljica v Rajhenburgu; Čimperski Štefanija, supl. v Sevnici; Schönewetter Josipina, zač. učiteljica v Savnici (nemška šola). — Razširile so se sledete šole: v Brežicah (nemška šola) v Štrirazrednico; v Štrumbah v Štrirazrednico; v Vidmu v petrazrednico; v Piščecah v petrazrednico; v Rajhenburgu v petrazrednico z eno paralelko, v Pilštanju v Štrirazrednico; v Hrastniku v šestrazrednico z dvema paralelkama; v Trbovljah v šestrazrednico z eno paralelko; Trbovlje-Vode v petrazrednico z eno paralelko. — V prvi plačilni razred je pomaknjena šola v Razboru; v drugi pa šola v Dobjem, Piščecah, Sv. Antonu, Žabukovu, Biziškem, Tarjah, Sv. Miklavžu in v Kancijenu. Kadar se vidi, deluje okrajni šolski nadzornik g. G. Vodušek v svojem

Restavrater je izginil. V Beljaku je izgi il restavrator najbolj renomiranega hotela »Meran«, Ma hašek. Ker je bil hotel vedno dobro obiskan, se vse čudi temu nepridakovemu slučaju.

Zivega konja je včeraj zjutraj našel na državni cesti med Vrhniko in Logetcem prevoznik Ivan Staro v občestvu vodnem požiralniku. Ker sam ni mogel živali spraviti iz požiralnika, je obvestil o tem vrhniškega konjaka. Konj je najbrže zaostal tržaškim konjskim prekupecem, ki so prejšnji dan iz ljubljanskega sejma gnali konje skupno v namenjene kraje.

Tatvina. Gostilnišarji ge. Jožefi Perkovi na Žabjeku št. 3 so bili v noči od 7. na 8 t. m. ukradeni trije purani, vredni 26 K. Osamljenec je znan.

Prijeli so včeraj na Reki trgovca Ruirofa Zorete, ki je napravil v občestvu z južnega kolodvora v Ameriku 16 Slovencev 8 Hrvatov je šlo na Prusko, 18 jih je pa prišlo nazaj. 26 italijanskih oglarjev se je odpeljalo iz Dolenjakega domov.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvezder koncert v »Narodni kavarni« (Gospodsko ulice). Začetek ob 9. uri. Vstop prost. **Slovenci v Ameriki.** Sto ton železa je podstolo v Pittsburghu Slovenca Milkota Žuniča, doma iz preloške fare na Dolenjščini. Poneatenčno je hotel s pomočjo vzdihala prestaviti 100 ton železa, pri tem pa so se verige utrgale in vsa teža je padla nanj ter ga zmečkala. — Vlak je povezil v Willocku Fr. Pagona in Roka Ogrina. Sla sta ponoči po železniški progri, a ko sta se izognila nasproti jima prihajajočemu vlaku, zgrabilo ju je lokomotiva, ki je privozila od zadaj ter oba strašno raztrgala.

Najnovejše novice. — Umrl je na Dunaju sekcijski načelnik v ministratu zunanjih zadev Aleks. vitez Suzzara. Bil je načelnik trgovinskega političnega oddelka. Zadeba ga je kap.

Bojkotirani policiji. V Pragi se je prišel bojkot proti policiji. Stranke zahtevajo od vseh hišnih posestnikov, da morajo policijem odpovedati stanovanje, sicer zapuste stranke hišo. Istotko se pritisca na trgovce, naj ničesar ne prodaja policijam, osimoma njenim ženam. To je maščevanje, ker so pri zadnjih izgradnih policijski baje kruto postopali.

Ustrelil se je na Dunaju generalni major Bresnizer, ker ga je neki bivši častnik smešil v knjigi.

— **Strahovit vihar je razšal na Otoču Ošima.** Razšal je nad 2000 poslopij.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 10. novembra. Danes je bil ministrski predsednik Gautsch v pol drugo uro trajajoči avdijenci. Poročal je cesarju o splošni in enaki volilni pravici in obstrukciji železničarjev.

Dunaj 10. novembra. Poslanec Skene je prišel sem, da izroči Gautschu načrt volilne reforme za Moravsko. Po tem načrtu dobre Čehi večino v dež. zboru, gotovi mandati pa se zagotove v posebnem katastru Nemcem, oziroma Čehom. Vlada je z načrtom zado voljna, ali iz nemških krogov je proti njemu mogočen odpor.

Dunaj 10. novembra. Tudi italijanski visokošolci so izročili rektorju spomenico, v kateri protestujejo proti nasilstvu nemških nacionalcov in izjavljajo, da hočejo z vsemi sredstvi pobijati pretenzije nemških nacionalcov, toliko bolj, ker nimajo svojega vsečilišča.

Zagreb 10. novembra. Pri včerajšnji volitvi v Koprivnici se je zgodilo nečuvano nasilstvo. Ko je imel dr. Amruš 143 glasov, dr. Potocnjak pa 147 in je bila zmaga Potocnjakova zagotovljena, ker še kakih 100 njegovih pristašev ni glasovalo, je volilni

Sarg glicerin strjeno in tekoče
napravlja kožo
belo in nežno.
Dobi se povsod.

Sorzna poročila.

Ljubljanske

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurz dan. borze 9. novembra 1905.

	Denar	Blago
majeva renta	100·10	100·20
4% srebrna rents	100·10	100·20
4% avstr. kronska rents	100·10	100·20
4% " slata	118·60	95·90
4% ogreka kronska	95·70	114·25
4% " slata	114·05	101·10
4% posojilo dežele Kranjske	99·50	101·60
4% posojilo mesta Šentl.	100·60	101·60
4% " Zadar	100·10	100·10
4% " bos.-herce. žel. pos. 1903	101·50	101·50
4% dežka, dež. banka k. o.	99·75	99·90
4% " ž. o.	99·75	100·05
4% " zast. pisma gal. d. hip. b.	100·70	101·70
4% " pešt. kom. k. o.	108·15	107·15
4% " zast. pisma Innerst. hr.	100·50	101·50
4% " dež. hr.	100·—	100·20
4% " z. p. ogr. hip. ban.	100·—	100·70
4% " obli. ogr. lokalnih železnic d. dr.	95·50	101·50
4% " obli. Češke ind. banke	100·25	101·25
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99·90	100·05
4% prior. dol. žel.	99·50	100·—
4% " juž. žel. kup.	318·80	318·80
4% " zast. pos. za žel. p. o.	100·70	101·70
Breake	—	—
Breake od 1. 1860/	190·50	192·50
" 1864/	295·75	297·75
" tiskne	161·—	163·—
" zem. kred. I. emisije	299·—	307·—
" II.	299·—	306·50
" ogr. hip. banke	264·—	271·80
" arbake à fr. 100·—	103·—	110·50
" turške	145·90	146·90
Basilika slatka	24·90	26·90
Kreditne	471·—	481·—
Inomečke	79·—	84·—
Krakovske	91·—	98·—
Ljubljanske	64·—	70·—
Avt. rud. kriza	53·—	54·80
Ogr.	34·—	36·80
Hudolovje	60·—	64·—
Saleburške	72·—	78·—
Danajske kom.	50·—	531·—
Debitnice	—	—
Južne železnice	116·50	118·—
Državne železnice	667·—	668·—
Avt.-ograke banke delnice	1637·—	1647·—
Avt. kreditne banke	671·25	672·25
Ograke	782·50	783·50
Zivnostenske	247·—	247·50
Premogokop v Mostu (Brdu)	673·—	674·—
Alpiniske montane	530·50	531·50
Praške žel. in dr.	2590·—	2600·—
Rims-Murške prem.	529·25	530·25
Trbovške prem. družbe	290·50	292·—
Avt. orodne tovr. družbe	682·—	586·—
Češke sladkorne družbe	149·—	153·—
Valute	1·49	11·57
20 franki	19·5	19·18
20 marke	23·50	23·58
Severolijnske	24·—	24·08
Marke	17·67	17·87
Lažki bankovek	95·70	95·90
Rablj.	254·25	255·—
Dejarji	4·84	5·—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 10. novembra 1905.

Termin.

Pšenica za april 1905	100	17·20
Rž	100	14·38
Kurusa	100	14·06
Oves	100	14·32

Efektiv.

10-15 vin. ceneje.

Meteorologično poročilo.

Novečenih	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
9.	9. zv.	732·6	4·9	sr svzvod	jasno
10.	7. zj.	735·0	0·4	sl. jsvzvod	megla
	2. pop.	735·0	6·3	slj. vzhod pol. ob. at.	

Srednja včerajšnja temperatura: 62·°C
normala: 51·°C Padavina v mm: 41.

Za krojaško obrt se išče vajenec

Natančneje pri J. Magdiču, Ljubljana, Stari trg št. 8. 3621-2

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

LETNIK XXV. (1905).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezki ter stoji vse leta 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrtek lota 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leta. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

"Národná Tiskárna" v Ljubljani.

Mladenič

ki je dovršil trgovsko šolo, išče službe.

Ponudbe na upravnštvo "Slov. Naroda" pod šifro "Knjigovodja".

3687-3

Za domačega učitelja

ali instruktorja se priporoča tehnični višjega letnika. 3685-3

Pisma na uprav. "Slov. Naroda" pod "INSTRUKTOR".

Jajca
se kupujejo v večji množini.
Kje — pove upravnštvo "Slov. Naroda". 3606-2

Ces. kr. avstrijske

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Velaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIZ. Ob 12. ur 24 m ponodi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reißen v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten, — Ob 7. ur 5 m ajturi osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Marau, Mautendorf, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reißen v Steyr, v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francova vare, Prago, Lipško, čez Amstetten na Dunaj, — Ob 11. ur 44 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Ljubno, Selthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curič, Ženeva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. ur 58 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein Reißen v Steyr, Linc, Steyr, Šmohor, Beljak, Celovec, Marijine vare, Heb, Francova vare, Karlove vare, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razred), — Ob 10. ur ponodi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razred). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osobni vlaki. Ob 7. ur 17 m zjutraj osobni vlak v Novo mesto, Straže, Toplice, Kočevje, — Ob 7. ur 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIZA. Ob 3. ur 23 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Marijine vare, Heb, Francova vare, Karlove vare, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razred), Francova vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curič, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. ur 29 m dopoldne osobni vlak z Dunaja v Ljubno, Selthal, Beljak, Celovec, Malega Glödnitza, Monakovega, Inomosta, Franzenfeste, Pontabel. — Ob 8. ur 6 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Beljak, Celovec, Malega Glödnitza, Celovec, Pontabel, čez Selthal od Inomosta in Solnograd, čez Klein-Reißen iz Steyer Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francova varov, Prago, Lipško, — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. ur 44 m zjutraj osobni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. ur 32 m dopoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. ur 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m dopoldne, ob 7. ur 10 m zvečer. — Ob 10. ur 45 m ponodi samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 6. ur 49 m zjutraj, ob 10. ur 59 m dopoldne, ob 6. ur 10 m zvečer. Ob 8. ur 66 m ponodi samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas za 2 min, pred krajnjim časom v Ljubljani.

Išče se pod jako ugodnimi pogoji

mizarski pomočnik

dobro izuren pri mizarskih strojih, ki si zna sam napraviti potrebno orodje za stroje. Nezmožni naj se ne oglašajo.

Kje — pove upravnštvo "Slov. Naroda". 3453-14

Reise durch die Panz Welt.

Mednarodna panorama.

Podružnica iz Berolina.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetniška razstava I. vrste.

V soboto, dne 11. novembra 1905:

zadnji dan razstave:

Krf, Atene, Patras, Pirej itd.

Razstavljen od 12. novembra

do 18. novembra 1905:

Zanimivo potovanje po

Hrváškem

do hrváške obale.

Eno potovanje 40 h, dijaki, otroci in vojaki od narednika niz dol 20 h.

Vstopnice v abonementu za 6 potovanj

2 K, za 10 potovanj 3 K; Otroci, di-

</div